

Rek. 23/2019/Vækst D 2019

Tidigare nummer	A 1778/vækst
Behandlas i	Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Utskottet för tillväxt och utveckling i Nordens betänkande över
Arktisk turistklynge - Rek. 23/2019

Förslag

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden föreslår att

Nordiska rådet lägger meddelandet om Rek 23/2019 till handlingarna och *avvak-
tar politisk dialog*

Bakgrund

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd,

at initiere oprettelsen af et særlig nordisk arktisk turismesamarbejde

at understøtte udvekslingen af viden om bæredygtig turisme i Arktis

at iværksætte udredninger om best practice for arktisk turisme

Meddelande från Nordiska ministerrådet

Nordisk ministerråd (MR-N) takker for den indsendte rekommandation 23/2019. Nordisk Ministerråd har, ligesom Nordisk Råd, noteret sig stigende betydning af turisme i Norden og bakker op om, at der i Norden er særlige muligheder for at skabe økonomisk vækst og beskæftigelse, herunder i Arktis. Ministerrådet er opmærksom på, at potentialer og udfordringer kan være forskellige mellem lande og regioner, blandt andet i lyset af forskelle mellem storbyer og tyndt befolkede områder/regioner, som eksempelvis ikke har tilstrækkelig infrastruktur, og hvor der kræves særlig opmærksomhed på grund af sårbare naturområder. På trods af forudsætninger for de forskellige steder og regioner i Norden som turist destinationer betragter ministerrådet, at der er fælles potentialer og udfordringer i Norden, hvor styrket nordisk samarbejde kan skabe både national og nordisk nytte.

2.1 Baggrund

I de seneste år er turismesamarbejdet i regi af Nordisk Ministerråd blevet opprioriteret. På ministermødet i Bergen 16. maj 2017 besluttede erhvervsministrene, at der skulle udarbejdes en nordisk plan for nordisk turismesamarbejde, og at en arbejds-

gruppe skulle nedsættes, som fik i opdrag at udarbejde planen. Arbejdsgruppen har under 2017 og 2018 arbejdet med sagen, og på baggrund af gruppens anbefalinger har EK-N lanceret en række initiativer for at understøtte arbejdet. Først nævnes gennemførelse af en policy analyse, hvor landenes turisme-policy og relateret arbejde sammenlignes, og fælles udfordringer og potentiale for øget nordisk samarbejde er identificeret. Analysen blev offentliggjort den 28. marts 2019 og har skabt et solidt grundlag for styrket samarbejde, ikke mindst mellem turismemyndigheder i Norden. Ydermere blev en Nordisk turismekonference afholdt i København i maj 2019 med over 60 deltagere fra alle de nordiske lande (inklusiv Færøerne og Grønland), offentlige og private. Ovennævnte tiltag har bidraget til turismeplanen og sikret god fremdrift for øget nordisk turismesamarbejde.

Ydermere ønsker ministerrådet at fremhæve eksisterende aktiviteter på turismeområdet. I sit formandskabsprogram i Nordisk Ministerråd i 2019 har Island defineret bæredygtig turisme i Norden som en af deres hovedindsatser, som har til formål at sikre og bevare den nordiske natur og styrke bæredygtigheden og konkurrenceevne i turisterhverv. Derudover har erhvervssektoren i Nordisk Ministerråd lanceret projekt med fokus på bæredygtighed og 2030 agendaen med formål at støtte op om landenes arbejde med at overvåge, måle og styrke bæredygtig udvikling. Disse tiltag vil kunne bidrage til at understøtte udvekslingen af viden om bæredygtige turisme i Arktis.

2.2 Vedtagelse af Nordisk turismeplan 2019-2023

På ministermødet i Reykjavík den 27. juni 2019 vedtog MR-N den nordiske turismeplan 2019-2023. For at implementere den nordiske turismeplan vil arbejdsgruppen i regi af MR-VÆKST (erhvervsministrene) udarbejde en handlingsplan, som skal revideres en gang om året.

Den nordiske turismeplan 2019-2023 skal styrke det nordiske turismesamarbejde i regi af Nordisk Ministerråd for Bæredygtig Vækst (MR-VÆKST) med det formål at muliggøre og sikre bæredygtig vækst i regionens turistsektor i overensstemmelse med FN's 2030-verdensmål for bæredygtig udvikling. Planen understøtter de nationale turismestrategier og -politikker gennem implementering af aktiviteter med tilknytning til planens målsætninger og en mere systematisk tilgang til de nationale og regionale udfordringer.

Planens strategisk prioriterede områder er følgende:

- Konkurrencedygtigt Norden: Rammevilkår, udvikling af turismepolitik, statistik mm.
- Innovativt og smart Norden: Innovation, digitalisering, forretningsudvikling blandt andet med fokus på SMV'er og mikro-virksomheder
- Bæredygtigt Norden: Turismens effekt, blandt andet på miljø, regioner og økonomi. Metoder for at måle effekter mm.
- Attraktivt Norden: Markedsføring med fokus på fjernmarkeder mm.

Derudover er der fokus på tværsektorielt samarbejde, hvor andre sektorer og ressourceområder kan bidrage til planens implementering.

I planen fremgår, at "implementering af projekter og aktiviteter skal tage højde for det faktum, at behov, udfordringer og potentiale inden for turisme varierer fra land til land og fra region til region i Norden. Der skal tages højde for faktorer som geografiske forhold, befolkningstæthed, infrastruktur og udvikling af turismesektoren i forskellige regioner. Planen vil etablere et mere struktureret samarbejde mellem nationale politiske beslutningstagere og organisationer i de nordiske lande med det formål at udarbejde og implementere politikker og projekter relateret til turisme. Nordisk Ministerråd og andre relevante nordiske institutioner kommer til at spille en afgørende rolle for implementeringen af planen. Derudover bydes samarbejde med andre ministerråd og institutioner med turismerelevante udfordringer på dagsordenen velkommen. Det er fx politikområder såsom miljø og klima, kultur, fødevarer, regional udvikling og samarbejde i forhold til Arktis."

2.3 Ministerrådets svar til rekommandationens at-satser

I forhold til den første at-sats om at oprette et særligt nordisk arktisk turismesamarbejde er det ministerrådets vurdering, at i stedet for at oprette nye strukturer, bør man bygge på de strukturer, som allerede findes. Her bør først og fremmest nævnes den Nordiske turisme arbejdsgruppe, som har til opgave at sikre implementering af den nordiske turismeplan 2019-2023 og koordinere Nordisk samarbejde på området, hvor man kan imødekomme efterspørgsel og behov fra landene, herunder Arktis. En del af dette arbejde vil være at sikre koordinering og samarbejde mellem relevante aktører, både inden Nordisk Ministerråd (eksempelvis NORA og NAUST strategien) og det arbejde som foregår i de nordiske institutioner. Nordisk Innovation og EK-Regional har for eksempel observatørstatus i arbejdsgruppen for at sikre synergier bedst muligt. I selve planen står også, at man i højere grad skal anvende eksisterende strukturer for regionalt samarbejde, fx NATA samarbejdet mellem Island, Grønland og Færøerne. Derudover vil det være helt normalt for den etablerede arbejdsgruppe at undersøge og sikre bedst mulige synergier mellem projekter, som blandt andet kan vedrøre Arktisk Råd og andre relevante aktører.

I forhold til den anden at-sats om at understøtte udveksling af viden om bæredygtig turisme i Arktis, er der allerede igangsat flere tiltag, som understøtter dette formål, herunder publicering af Nordic Tourism Policy Analysis (2019) og Arctic tourism in times of change (2019) som eksempel. Den nedsatte arbejdsgruppe for implementering af turismeplanen 2019-2023 kan derudover tage initiativ for blandt andet at skabe vidensgrundlag og/eller udvikle viden om bæredygtig turisme i Arktis. Det kan behandles på baggrund af efterspørgsel/behov fra landene og/eller henvendelser til turismearbejdsgruppen.

I forhold til den tredje at-sats vedrørende at iværksætte udredninger om best-practice for arktisk turisme er der som nævnt ovenfor en række tiltag afsluttet og en del allerede i gang, herunder det islandske formandskabsprogram, bæredygtig turisme i Nord og det ovennævnte bæredygtighedsprojekt, som er i opstartsfasen. Bæ-

redygtighedsprojektet har til formål at støtte op om landenes arbejde med at overvåge, måle og styrke bæredygtig udvikling i Norden. Behov for nye udredninger vurderes løbende af arbejdsgruppen.

På denne baggrund vil Nordisk Ministerråd vurdere, at Nordisk Råds synspunkter er hørt og vil blive taget med i det videre arbejde angående turismesamarbejde i Arktis.

Ministerrådet anser, at rekommandationen kan afskrives.

Utskottets synpunkter

Utskottet bedömer att det händer mycket inom ramen för det nordiska turismsamarbetet nu, och är glada för att det antligen finns en nordisk handlingsplan för turism och en arbetsgrupp som ska tillse att planen löpande realiserar. Även om utskottet förstår att det ligger inom handlingsplanens ansvarsområde och arbetsgruppens mandat att också ta sig an särskilda förhållanden som för det arktiska, så hade utskottet gärna sett att det arktiska tydligare särbehandlades positivt eller lyftes fram tydligare i själva svaret. Detta för att övertyga utskottet om att det arktiska inte riskerar att "drunkna" i det övriga turismsamarbetet, som kanske rör fler människor och har större intäktsmässiga förväntningar kopplat till sig. Det hade också uppskattats att få en bättre uppfattning om finansieringen av det nordiska turismsamarbetet i allmänhet, och den del som rör det arktiska turismsamarbetet i synnerhet. Det hade gett utskottet en bättre bild av hur man prioriterar turism inom det nordiska samarbetet och det arktiska inom turismsamarbetet.

Norden, den 29 april 2020

Anders Eriksson (ÅF)

Arman Teimouri (L)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Freddy André Øvstegård (SV)

Helge André Njåstad (FrP)

Jaspar Langgaard (sb)

Lorena Delgado Varas (V)

Lulu Ranne (saf)

Nils Aage Jegstad (H)

Orla Hav (S)

Pyry Niemi (S)

Ruth Mari Grung (A)

Stein Erik Lauvås (A)

Torhild Bransdal (KrF)